

PARTEA II:
PROPUNERI DE DEZVOLTARE

7. Puncte de plecare privind politicile de dezvoltare

În urma cererii primite din partea Centrului Cultural Județean Harghita, am realizat un studiu recapitulativ al cercetărilor care au avut ca temă situația instituțiilor culturale, evenimentele organizate de acestea sau rolul acestor instituții în societate. Rezultatele studiului pot fi citite în prima parte a Strategiei. Totodată am realizat o bază de date, necesară realizării analizei de situație. În această bază de date sunt incluși toți actorii sistemului cultural al regiunii din sfera formală/instituțională și neinstituțională. În cadrul studiului am analizat individual atât rolul acestor actori în sistemul cultural al regiunii cât și funcția lor în societate. Metodologia amănunțită a analizei se găsește în anexa studiului. Pe baza acestei analize am ajuns la concluzia, că pentru dezvoltarea eficientă a strategiei culturale recomandăm paradigma politicii de dezvoltare.

Rezultatele obținute în urma analizei funcționale a componentelor sistemului cultural le prezentăm în continuare.

Pe baza analizei și evaluării profesionale a materialelor din cadrul studiului am concluzionat că situația și modul de funcționare din acest moment, al sistemului cultural din județul nostru, poate fi evaluat din două puncte de vedere foarte diferite.

1. Poate fi evaluat prin prisma modelului cultural reprezentat de către principalele instituții culturale, evenimentele organizate și specialiștii din domeniu. Acest model poate fi denumit **Paradigma de interpretare internă**. Această perspectivă culturală și acest model de funcționare s-a format cu mult înainte de revoluția din 1989. Caracteristica acestuia este, că tot ceea ce aparține conceptului de cultură, reprezintă un segment individual și aparține al comunității căruia îi aparține, reprezintă o valoare în sine, care necesită finanțare totală și trebuie să beneficieze de o independență specifică. Bazându-ne pe această perspectivă, criteriile analizei de situație trebuie să aibă ca scop întărirea sistemului actual, respectiv îmbunătățirea treptată a acestuia.
2. Sistemul cultural al județului, poate fi analizat și prin prisma modernizării și competitivității teritoriale, respectiv din punctul de vedere al scopurilor și programelor

politicii culturale curente al Uniunii Europene. Acest model poate fi denumit **Paradigma interpretării pe baza politicii de dezvoltare**. În cazul în care în analiza noastră ne bazăm pe acest model, vom fi nevoiți să facem și o serie de constatări care au legătură cu înnoirea sistemului funcțional al culturii, respectiv pot avea ca rezultat o reformă importantă pe plan organizatoric și funcțional.

7.1. Principalele teze ale analizei de situație realizate pe baza paradigmei de interpretare internă

Având ca punct de plecare modul de funcționare din acest moment al sistemului cultural, respectiv cunoștințele profesionale care determină funcționarea acestui sistem putem face următoarele afirmații:

- Sistemul conține foarte multe elemente (instituții, evenimente, personalități, valori, produse etc.), și acest set de elemente, prin valorile sale, prin modul de funcționare și prin rezultatele sale poate fi considerat unul din punctele forte ale regiunii.
- Rezultatele cercetării ne arată că regiunea mai dispune și de alte elemente care pot fi transformate în valori culturale și incluse în sistemul cultural
- Elementele sistemului funcționează mai mult pe plan local, individual, independent de celelalte elemente. Legătura dintre diferitele elemente ale sistemului este nesemnificativă, totodată legătura cu alte componente ne-culturale este foarte rară
- Nevoile materiale ale sistemului sunt semnificative, așteptările de sprijin, al celor care fac parte din acest sistem sunt mult mai mari decât posibilitățile reale de finanțare care pot fi accesate în incinta sau în afara județului. Actorii interni ai sistemului consideră întregul sistem slab finanțat și sunt de părere că problemele și insuficiențele din funcționarea acestuia se datorează deficiențelor financiare.
- Instituțiile și evenimentele care în mod direct sau indirect aparțin de acest sistem sunt toate dependente de competențe individuale și nivelul de instituționalizare este foarte scăzut

7.2. Principalele teze ale analizei de situație realizate pe baza paradigmei interpretării pe baza politicii de dezvoltare

În decursul ultimilor ani în regiune a avut loc un proces intens de autodefinire regională. Acest proces pe deoparte a avut loc pe plan public-politic în forma unei activități de tematizare, respectiv la nivelul unor programe și proiecte în cadrul activităților concrete din cadrul politicilor de dezvoltare. Acestui proces endogen i se alătură lista scopurilor politicilor de dezvoltare prezentate în documentele EU 2020. Acestea acordă o mare importanță nevoilor și țințelor de dezvoltare (ex. abordarea și practica dezvoltării incluzive) din zonele semi-periferice. Această ambivalență provenită pe deoparte din situația regională, pe de altă parte din politicile Uniunii Europene ne îndeamnă, să analizăm funcționarea sistemului cultural județean și din perspectiva paradigmei politicii de dezvoltare.

În acest caz va trebui să adăugăm constatările de la punctul întâi o altă serie de constatări:

- Rolul sistemului cultural în procesul de autodefinire a regiunii respectiv în politicile de dezvoltare aferente acestuia este foarte mic
- Rolul său în creșterea atractivității regiunii are doar caracter ocazional și este cu mult sub potențialul real
- Rolul sistemului cultural în ocuparea forței de muncă (crearea de noi locuri de muncă) este minoră (deși menținerea sistemului este realizată cu ajutorul unui număr însemnat de funcționari plătiți din bani publici)
- Nevoile financiare ale sistemului sunt semnificative, pe când rolul său de atragere de fonduri și generare de fonduri este nesemnificativ momentan
- Sistemul cultural, funcțional nu are legături cu celelalte domenii din cadrul politicilor de dezvoltare (economie, agricultură, turism, formare)
- Atât modul de organizare și de funcționare cât și modul de prezentare și interpretare ale acestui sistem sunt ideologice. În consecință profesionalismul la orice nivel este într-o situație ingrată, iar criteriile economice își pierd din importanță

- Evenimentele organizate în regiune au o caracteristică comună: managementul evenimentelor este lipsit de cunoștințe profesionale. În timp ce organizarea tehnică este tot mai intensivă și tot mai costisitoare, folosul real pe plan social anterior și ulterior al evenimentelor este tot mai infim. Astfel dacă în urma unor evenimente ar fi efectuate niște analize cost-beneficiu, rezultatele probabil ne-ar arăta un sold negativ. Desigur acest lucru are legătură cu faptul că monitorizarea instituțiilor și evenimentelor culturale, studiile de eficiență lipsesc cu desăvârșire. Singurul etalon îl reprezintă numărul aparițiilor media al evenimentului respectiv.
- Pe plan județean nu există o instituție sau un specialist în domeniu, care să se ocupe de evaluarea practicii consumului cultural, respectiv de modul de accesare a bunurilor culturale, și nici atât cineva care să se ocupe de managementul sau sprijinirea acestui proces. Singurul etalon îl reprezintă nivelul de frecvență al diferitelor evenimente, dar și de aceasta se ocupa doar mass-media. Având în vedere că modul și nivelul de accesare a diferitelor bunuri culturale reprezintă un indice de calitate a vieții și un indice al egalității de șanse, ignorarea acestui segment naște mari semne de întrebări în legătură cu rolul îndeplinit în societate de către sistemul cultural județean
- Din analiza de situație efectuată reiese că în instituțiile sistemului nostru cultural lipsesc totalmente specialiștii care să aibă cunoștințe legate de paradigma politicilor de dezvoltare sau care să încurajeze aplicarea acestuia. Cei care sunt receptivi față de această paradigmă nu lucrează în domeniul culturii ci în domeniul politicilor de dezvoltare (programe județene de dezvoltare, teritorii Leader, grupuri de acțiune locală, grupuri de dezvoltare din cadrul administrațiilor locale etc.). Momentan nu există nici un fel de colaborare între specialiștii din cele două categorii. (O primă inițiativă inovatoare în acest sens este inclusă în unul din programele de dezvoltare a imaginii al Consiliului Județean Harghita).
- Din sistemul cultural județean lipsește totalmente segmentul creativ și inovativ. Segmente ca designul, reclama, moda, proiectarea imaginii pot fi regăsite mai mult în zona afacerilor, iar proiectarea imaginii localităților, proiectarea spațiilor publice, dezvoltările pe bază web, programe de ocrotirea monumentelor pot fi regăsite îndeosebi în segmentul politicilor de dezvoltare. Sistemul cultural nu este deschis față de aceste segmente inovative și creative. Un exemplu caracteristic este și faptul că sistemul cultural nu are ca scop deloc crearea unor spații culturale publice, permanente.

- Întregul sistem cultural este caracterizat de pasivitate (ex. oferă și pretinde), un fel de aristocritate (presupune ca valoarea sa este independentă de alte procese sociale) iar din punctul de vedere al politicilor de dezvoltare este anacronistic (este rezervat în colaborarea cu alte segmente, câteodată chiar și față de procesele caracteristice acestei zone)
- O alta caracteristică al acestui sistem este discrepanța dintre rolul său real din societate și rolul formulat de sine însuși. Această discrepanță nu este întotdeauna evidentă datorită faptului că instituțiile de cele mai multe ori folosesc o parte din resursele lor pentru achiziționarea unor produse care justifică activitatea și rostul lor, și care sunt prezentate ca servicii sociale.

Sinteză

Procesul de autodefinire și politicile de dezvoltare aferente acestui proces pot avea succes doar dacă unul din cele mai puternice componente ale regiunii, sistemul cultural, renunță la pasivitate și devine parte integrantă a acestui proces. Deocamdată acest proces de integrare este doar de suprafață, se reflectă doar în câteva activități cum ar fi de exemplu: publicații, câteva evenimente de o mai mare anvergură, tentative de fondare de instituții, câteva proiecte culturale recente din regiune etc.

Putem deosebi două arii importante în diversificarea efectivă a rolului structural:

- **Asumarea unui rol strategic în procesul de dezvoltare al identității regionale**
- **Asumarea unui rol strategic în procesul de modernizare regională**

În ambele cazuri sunt necesare niște acțiuni, programe, atitudini care deocamdată sunt noi actorilor actuali din sistemul cultural și sunt diferite de cele folosite până în acest moment. Întrebarea de bază este, dacă pe lângă păstrarea rezultatelor deja existente sistemul acesta va fi capabil de o extindere de funcții și o reformă funcțională în urma căruia cultura să poată deveni unul din actorii principali în procesul de autodefinire a regiunii și în creșterea competitivității regiunii.

OBSERVAȚIE

Propunerile prezentate în Strategie sunt formulate în baza paradigmei politicii de dezvoltare. Ținem să subliniem, că dezvoltarea sistemului cultural poate fi realizată și pe marginea paradigmei de dezvoltare internă. Între cele două paradigme există o foarte mare contradicție pe plan structural și funcțional, deci aplicarea hibridă a acestora nu este posibilă. Totodată accentuăm și faptul că introducerea subită, de pe o zi pe alta a paradigmei politicii de dezvoltare nu este recomandată.

Tocmai din această considerație Anexa Strategiei conține și un pachet de propuneri de implementare.

8. Cadru de politici UE

Din 2006, suntem martorii unei schimbări în cadrul politicilor europene în ceea ce privește definiția culturii (vezi: Economy of Culture in Europe. Study prepared for the European Commission. Directorate-General for Education and Culture, october 2006). Conform acesteia cultura poate fi atât un factor economic determinant cât și un factor determinant în creșterea competitivității regiunii în cazul în care:

- Este analizat în cadrul economiei culturii
- Dacă sunt puse în prim plan componentele creative ale culturii

Îndeplinirea oricărui criteriu necesită o schimbare majoră de viziune și practică, mai ales în regiunea noastră, unde cei mai mulți actori sociali tratează cultura ca un segment sustenabil, care nu se află în raza de acțiune a proceselor inovative și de creștere a competitivității. În cadrul schimbării mai sus menționate au fost realizate mai multe analize profesionale și mai multe documente policy au fost elaborate¹. Acestea pun în prim plan principiile formulate în Strategia de la Lisabona, cu o atenție sporită acordată inovației și creării de noi locuri de muncă. Această nouă formă de definiție – referindu-ne concret aici la interconectarea culturii cu consolidarea coeziunii sociale și cu activitățile regionale de dezvoltare - apare deja și în documentele și programele politicilor de dezvoltare din perioada 2007-2013. Trebuie reținut faptul – indicat și în analiza despre acest proces² - că în această perioadă principiile politicii culturale au fost acceptate, rezultatele însă sunt deocamdată foarte modeste. Însă faptul că în documentele Europa 2020 apar într-un mod și mai accentuat

¹ De exemplu: Culture in Local & Regional Development, Seminar 2009 November 11.

<http://www.cses.co.uk/surveys/eacea-culture-and-regional-policy/brussels-seminar/>

Commission Green Paper: Unlocking the potential of cultural and creative industries 2010.

http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc/GreenPaper_creative_industries_en.pdf

European Agenda for Culture 2010. http://ec.europa.eu/culture/documents/mocedu_final_report_en.pdf

² Vezi: The Contribution of Culture to Local and Regional Development. Executive Summary. CSES 2010.

http://vti.be/sites/default/files/final_report_SF_en.pdf

elementele schimbării de viziune sus menționate ne dovedesc importanța schimbării de viziune și a practicilor de susținere aferente.

Bazându-ne pe aceste informații avem speranța, ca planurile și programele concrete de dezvoltare ale culturii să urmărească, să aibă ca scop contribuirea în mod direct la procesele economice și la politicile de dezvoltare, referindu-ne aici și la asumarea unui rol semnificativ pe piața muncii. Trebuie așezate în prim plan componentele inovatoare și creative ale culturii, profitând de faptul că dinamica de dezvoltare a sectorului creativ poate fi foarte ridicată. Iar tot ceea ce aparține de asumarea unui rol în politicile de dezvoltare, în acest domeniu este nevoie de recunoașterea și punerea în practică a acelor practici culturale locale și regionale care în mod direct sprijină viziunea și practica dezvoltării incluzive și sustenabile (vezi Europe 2020). O caracteristică importantă a practicii politicilor de dezvoltare culturale este faptul că deja reprezintă o parte integrantă a Fondurilor Structurale și pot avea un rol real în consolidarea coeziunii sociale. Exemple concrete în acest plan reprezintă investițiile infrastructurale care au legătură cu aria culturală, programele care au ca scop creșterea nivelului de atractivitate al satelor și orașelor, programele legate de dezvoltarea regiunilor creative, programele pe bază culturală și au ca scop crearea unor noi locuri de muncă etc³.

Dacă recapitulăm principalele concluzii în legătură cu cele mai importante schimbări de viziune și practică în definirea rolului culturii, în regiunea noastră trebuie amintite următoarele:

- ✓ Cultura are un rol de bază în organizarea creativă a economiei dintr-o regiune. Într-o regiune care dispune de o gamă variată de valori culturale, această abordare este importantă, pentru că în acest mod cultura poate deveni un factor economic veritabil.
- ✓ Scoaterea în evidență a creativității și a inovației, necesită o regândire și înnoire a conținuturilor programelor deja funcționale din planul cultural. Pe de altă parte în consecință unele segmente care momentan funcționează independent de sistemul cultural vor trebui corelate cu aceasta
- ✓ În cazul oricărui program sau oricărei strategii(regional, zonal sau local) trebuie luate în considerare așteptările legate de creșterea competitivității și crearea de locuri de muncă

³ Vezi: The Contribution of Culture to Local and Regional Development.Executive Summary.CSES 2010.
http://vti.be/sites/default/files/final_report_SF_en.pdf

- ✓ În regiune nu vom avea nevoie de strategii culturale individuale, ci de strategii de dezvoltare bazate pe cultură în care un rol important îl vor avea creativitatea și inovația, rolul din economie, crearea de locuri de muncă etc.
- ✓ În strategiile și programele culturale trebuie aplicate aspectele și metodele profesionalismului politicilor de dezvoltare

Cele prezentate mai sus subliniază din nou faptul că planurile de dezvoltare legate de segmentul cultural ar trebui să fie în concordanță cu concepțiile și practicile de dezvoltare și modernizare ale regiunii. Acest tip de abordare al culturii este susținut pe de o parte de politicile europene, pe de altă parte trebuie să conștientizăm faptul că, obiectivele de dezvoltare prezentate în documentele Europa 2020 oferă o șansă reală regiunilor asemănătoare județului Harghita. Acest lucru provine din simplul fapt că, obiectivele de dezvoltare incluzive și sustenabile bazate pe capacitățile endogene coincid cu acele posibilități și modalități de dezvoltare, care sunt posibile într-o asemenea regiune semi-periferică. Mai concret: politicile europene sunt mai sensibile la zonele semi-periferice decât au fost vreodată. Din păcate actorii județeni din segmentul politicilor de dezvoltare nu erau pregătiți pentru schimbările prezentate în documentele Europa 2020, segmentul cultural nici atât, ba chiar dimpotrivă, aceasta din urmează o viziune și o practică total opusă.

9. Propuneri de dezvoltare

9.1. Puncte de plecare

Atingerea obiectivelor majore presupune formularea strategiei care să cuprindă un pachet relevant de obiective specifice - măsuri – programe sau proiecte aferent fiecărui obiectiv strategic definit anterior. Ele au la baza obiectivele politicii de dezvoltare regională.

Scopul acestei strategii culturale (în continuare Strategie) este integrarea elementelor sistemului cultural județean în procesul complex a politicii de dezvoltare și în procesul de autodefinire regională. Acest proces a reprezentat un pas important făcut în direcția modernizării și adaptării administrației publice la procedurile europene ce impun folosire unui management modern, coerent și integrat de gestionare a sferei culturale.

<i>Rezultatele în urma analizelor arată că realizarea obiectivelor au sansa reală. Argumentele importante sunt următoarele:</i>

9.1.1.

Dezvoltarea mediului cultural este dependentă de factorii de natură socioeconomică, de suportul autorităților locale, precum și de factorii de natură legislativă. Consiliul Județean este un factor de decizie politică și administrativă la nivelul județului, și este principalul ordonator de credite al instituțiilor de cultură. În acest sens Strategia nu întruhipa dorințe sau un model profesional dorit, ci un proces de dezvoltare socială realizabil la nivel operațional și din punctul de vedere a deciziilor politice.

Domeniile legate de Strategie	Nivelele de competente a Consiliului Județean Harghita
Domeniile clasice (teatru, muzică, arte plastice, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> - Competente de planificare din punctul de vedere a politicii de dezvoltare si resurse - Posibilități de dezvoltare a infrastructurii culturale (de ex. renovarea monumentelor istorice, drumuri turistice, etc.) - Planificarea unor programuri si resurse - Practica de sponsorizare (financiar sau cu caracter de gestionare) - Sistem de instituții proprie - Posibilități de gestionare la nivel județean (posibilitatea de a influența instituțiile ce nu aparțin direct in competența consiliului județean) - Cel mai semnificativ potențial de alocare a resurselor financiare
Consum cultural, nivele de acces la cultura, participarea comunității locale	
Valorile locale, identitate	
Piața culturală (media, editura de cărți, etc)	
Sectorul creativ (de ex. monumente de artă, imaginea localității, design, modă, etc.)	
Instituții ce aparțin Consiliului Județean Harghita	
Mulțimea instituțiilor și organizațiilor ce aparțin în competența Consiliului Județean Harghita	

Tabelul de mai sus arată ca din punctul de vedere a culturii Consiliul Județean are o influență puternică directă și indirectă. Prin urmare șansele de realizare a Strategiei județene formulat din punctul de vedere a politicii de dezvoltare sunt reale. Nu putem afirma toate acestea privind alte domenii (de ex. agricultura, turismul, sectorul SI, tineret, etc.) În cazul domeniilor mai sus amintite, Strategia la nivelul județean se întinde mai ales la animarea, stimularea și în unele cazuri la gestionarea procesului politicii de dezvoltare. Sistemul culturii este o excepție, în acest caz Consiliul Județean poate acționa în mod eficient.

9.1.2.

În cazul introducerii potrivite a Strategiei avem o șansa reală pentru că actorii sectorului de dezvoltare socială, actorii creativi și inovativi care au ajuns pe planul al doilea vor promova sistemul culturii în procesul integrării acesteia în politica de dezvoltare și vor ajuta crearea sinergiilor între diferite sectoare. Alți actori pot fi adăugați la sistemul culturii, cu cei care nu au fost incluși până acum. Acești actori noi pot introduce noi concepții economice sau inovatoare, noi metode care lipsesc din sistemul actual.

9.1.3.

În cunoștința documentelor EU din domeniu și în cunoștința politicilor de dezvoltare, după examinarea documentului Europa 2020 care reprezintă obiectivele Strategiei Lisabona, dezvoltarea culturii în acest mod apare cel mai recomandat. Argumentele cele mai importante sunt următoarele:

- Cultura aduce în acțiune punctele de vedere economice, a eficienței sociale și a forței de muncă
- Crește posibilitatea de colaborare cu partenerii profesioniști din afara regiunii
- Promovează acțiunile creative și inovative și în zonele rurale
- Creează posibilitatea de a aloca resurse financiare considerabile
- Încurajează procesul de învățare și de îmbunătățire a competențelor
- Promovează egalitatea de șanse și îmbunătățirea calității vieții
- Prin unirea diferiților actori culturali pe bază de proiecte aduce în sistem resurse endogene care nu au fost utilizate până acum .

Sistemul cultural județean sau regional legat de concepțiile metodologice a politicilor UE permite accesul la resursele financiare a următoarelor perioade financiare. (Alocarea de resurse financiare a sistemului privind susținerea administrației locale are o eficiență scăzută, mai ales în cazul fondurilor europene.)

9.1.4.

Modelul propus va transforma parțial și treptat modelul financiar. Abordarea bazată pe politica de dezvoltare în primul rând nu se concentrează pe creșterea sprijinului financiar din partea administrației locale, sau nu se bazează pe ajutoare de tip întreținere, ci la extinderea actorilor în mod semnificativ, și la gestionarea și conectarea resurselor legate de sistem. Ca de exemplu: în județul Harghita într-o săptămână se întâmplă aproximativ 20-30 de manifestări (de la editura de cărți până la concerte, sau de la zilele satului până la un eveniment de artă) care ar putea fi legate de sistemul culturii, dar aceste evenimente nu sunt în corelație nici în spațiul virtual, să nu mai vorbim despre lipsa afișării profesionale sau despre lipsa construirii de destinație la nivel local sau zonal.

În cursul punerii în practică a Strategiei trebuie luat în considerare unele obstacole semnificative, a cărei administrare ar trebui să facă parte din munca strategică.

- Din partea actorilor activi și dominanți a sistemului culturii ar trebui să fie de așteptat o atitudine de apărare sau de rezistență. Poate provoca probleme adoptarea și validarea punctelor de vedere de economie, includerea domeniilor care se află astăzi „în afara culturii” (de ex. design, gastronomie, imaginea localității, etc.), nevoia de sinergie a competențelor profesionale (de ex. concilierea competenței legate de politica de dezvoltare cu competențele culturale) și altele.
- Astăzi procesul de stabilire a politicii de dezvoltare județeană este în dezavantaj relativ față de obiectivele și programele strategiei Europa 2020. În zonele rurale semi-periferice este un fenomen frecvent că practica de finanțare dominată de ofertele de subvenție (care în sine este un proces foarte util și necesar) parțial sau complet eclipsează proiectarea, planificarea și mentalitatea politicii de dezvoltare conform intereselor reale locale sau regionale, precum și pregătirea profesională la practica de planificare a următoarelor perioade. Acest fapt poate împiedica realizarea Strategiei și procesul de acceptare socială a acestuia.

9.2. Viziune

Astăzi fiecare actor din regiune consideră că, cultura are o valoare semnificativă, în practică însă ea devine o „povară” greu de suportat. Actorii și liderii instituțiilor culturale sunt excepție, ei judecă sistemul culturii un domeniu ignorat, rolul administrației locale în ceea ce privește susținerea culturii este limitat, și sunt de părere că sprijinul din partea actorilor sociali (consumatori de cultură, sponsori) este scăzut. O astfel de interpretare a sistemului nu poate fi conectat cu o viziune pozitivă și plină de forță de acțiune. Pachetul de propunere strategică în urma paradigmei politicii de dezvoltare nu conectează viziunea cu sistemul actual, ci cu un sistem complet reînnoit din punct de vedere funcțional.

Interesul social regional și paradigmele recomandate de documentele EUROPA 2020 pentru zonele rurale încurajează integrarea sistemului culturii în procesul politicii de dezvoltare la nivel regional. Segmentul cultural prin componentele creative și inovative ale lui va fi un element determinant procesului politicii de dezvoltare.

Aceasta schimbare importantă de paradigme duce treptat la încetarea caracterului introvertit, uneori vulnerabil și cu lipsă de resurse al sistemului cultural. Sistemul cultural ar trebui să devină un „jucător” important al tendințelor regionale economice și ale pieței forței de muncă.

Elementul cheie al viziunii formulat prin paradigma politicii de dezvoltare este schimbarea conceptului tradițional al sistemului. În această viziune sistemul culturii nu mai este un sistem elitist care trebuie întreținut și protejat ci un domeniu cheie a competitivității și modernizării regionale.

Această viziune are următoarele elemente importante:

- Sistemul culturii (în ceea ce privește funcționarea și concepția) este legat de segmentele importante ale societății regionale, ca economia, calitatea vieții, piața forței de muncă, educația. Căutarea continuă a sinergiilor și funcționarea acestora pe bază de proiecte și strategii extinde și la competențe profesionale aparținător diferitelor domenii. Exemple tipice ar fi cooperarea cu grupurile de lucru LEADER sau conexiunea cu cunoștințele profesionale legate de turism, marketingul regiunii sau gastronomie.
- Procesul de construire a identității locale, microregionale și regionale în mare măsură trece peste caracterul ad hoc și legitimarea de sine, astfel devine elementul cheie al reputației și a competitivității în regiune.
- Sistemul culturii monitorizează continuu procesele legate de consumul cultural, încurajează și sprijină principiul accesului egal, încurajează în mod direct și indirect consumul de calitate. Practica aceasta înseamnă ca sistemul culturii joacă un rol măsurabil în procesul de îmbunătățire a calității vieții populației.
- Sistemul culturii așează pe poziție actorii creativi și inovatori, prin punerea în primul plan a componentelor creative exercită o influență pozitivă asupra proceselor politicii de dezvoltare.
- Crește în mod considerabil cantitatea și gama produselor culturale realizate în regiune.
- Punerea în poziție a componentelor creative și validarea paradigmatelor economiei bazată pe cunoaștere și prin sinergia cu celelalte domenii, sistemul culturii va fi capabil să aibă un impact pozitiv asupra pieței forței de muncă în regiune.

Această viziune este plină de dinamică, este deschisă și cu caracter de prestație, are un sistem care se integrează în procesul regional al politicii de dezvoltare, care unește într-o unitate funcțională actorii culturali independenți și susținuți de administrația locală.

Sarcina de bază în acest model al Consiliului Județean și a structurilor menținute de administrația județeană este managementul proceselor instituționale și sociale legat de sistemul culturii. Acest rol este partea integrantă a procesului politicii de dezvoltare, rezultatul poate fi că funcționarea sistemului culturii va fi componentul cel mai important al identității și a competitivității regionale. Acest rol este UE compatibil și prin scopurile, prin conținutul, prin metodologia lui, și prin toate acestea la un loc poate sprijini eficient procesul de autodefinire regională intensificat în ultimii ani.

9.3. Obiective strategice

I.

Integrarea în procesele politicii de dezvoltare are un rol activ în procesele regiunii în ceea ce privește modernizarea, competitivitatea și piața forței de muncă.

II.

Creșterea rolului în ceea ce privește consolidarea și reprezentarea identității regionale, locale și microregionale (creșterea puterii atractive, construirea de destinație)

III.

Îmbunătățirea calității vieții, asigurarea accesului populației la bunurile și serviciile culturale, consolidarea coeziunii sociale, intensificarea participării sociale

IV.

Încurajarea și gestionarea creativității și a inovației

9.4. Domenii de dezvoltare, pachete de programe

- *Reforma instituțională structurală și funcțională*
- *Validarea paradigmei de economie a cunoașterii*
- *Crearea sinergiilor între competențe, instituții și sectoare*
- *Sprijinirea consumului cultural conștient*
- *Consolidarea proceselor de construire a destinației*
- *Lărgirea cantității și gamei produselor culturale regionale*
- *Încurajarea și gestionarea proceselor inovatoare și creative*
- *Participarea pe piața muncii*

9.4.1. Reformă instituțională structurală și funcțională

Motivare

Sistemul cultural al județului în forma actuală de organizare și funcționare nu încapă în viziunea, concepția și practica politicii de dezvoltare. În cazul instituțiilor subordonate autorităților locale conceptul reformei structurale include dezvoltarea unor elemente structurale și pachete de competențe în modelul structural și organizațional din cadrul instituției (sarcini asumate și atribuții), care vor contribui la noi interpretări legate de rolul culturii (de exemplu paradigme, politici de dezvoltare, creativitate, inovație, economia cunoașterii, etc.)

Trebuie creată posibilitatea pentru ca aceste instituții – sub forma serviciilor, consultanței și organizării – să fie purtătorii unor schimbări metodologice și de concepție pentru alte tipuri de instituții, organizații și evenimente județene.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Această prioritate este în legătură strânsă cu toate cele patru obiective strategice, obiectivele formulate nu pot fi realizate fără reforme structurale și funcționale importante.

Conținut

Pentru realizarea reformei structurale și funcționale – ținând cont de rezistența actorilor interni din sistem – există o posibilitate reală, dacă procesul va începe simultan la două nivele. Primul nivel – începând cu 2013 – presupune începerea unor programe concrete (vezi propunerile concrete în Implementarea Strategiei) care impun colaborarea cu experți de dezvoltare strategică, cu experți economici, de comunicații și cu alți specialiști.

Aceste programe pot fi în măsură să introducă prin practică acele tehnici și forme noi de activitate, în cadrul modelului actual de structură a sistemului cultural, care vor porni schimbarea de perspectivă propriu zisă. Pe lângă programele care urmăresc paradigmele de

politici de dezvoltare, trebuie inițiată, paralel un nou model intern de transformare structurală, care va putea da loc în cadrul instituțiilor culturale acelor specialiști și competențe, care par să nu aparțină culturii. Acest fapt nu înseamnă includerea doar a competențelor economice, de politici de dezvoltare, de comunicare și competențe industriale, ci și introducerea continuă a unor aptitudini cum ar fi monitorizarea, asigurarea calității, procese de evenimente și management, servicii culturale multilaterale, etc.

Aceste lucruri sugerează că în transformarea, dictată de la un nivel superior, organizației din puncte de vedere juridic și structural nu este suficientă. La obiectivele strategice adoptate pot fi alocate mai multe structuri organizatorice, și este recomandată alegerea soluțiilor, prin care se poate formula noile modele instituționale – în funcție de rezultatele obținute într-un interval de 1-2 ani, în cadrul programelor implementate prin politicile de dezvoltare

Programe similare

- Formarea funcțiilor de prestare, furnizare/management
- Formarea sistemului intern de calitate
- Construirea sistemului instituțional și de monitorizare
- Un model intern nou pentru proiecte: subvenții după componente de sustenabilitate
- Construirea cadrului managementului de proces și distribuirea în cadrul instituției

Rezultate anticipate

Abordarea propusă (Începerea reformei funcționale și structurale la 2 nivele) poate aduce schimbări substanțiale în funcționarea instituțiilor în 2-3 ani. Conceptul culturii va avea un sens mai larg, vor apărea aspecte creative, se va schimba compoziția competențelor profesionale legate de instituțiile și evenimentele culturale.

Actori participanți

În orice caz, periodic este nevoie de consultarea unor experți externi, care pot pregăti profesioniștii instituțiilor regionale în legătură cu politicile Uniunii Europene și practicile

bune care pot fi realizate și în județ. Cu toate acestea, pentru ca reformele structurale și organizatorice să aibă succes este nevoie ca instituțiile culturale să genereze cooperatii pe bază de proiecte cu experți economici, cu profesioniști din cadrul politicii de dezvoltare, comunicare și relații publice.

Termen propus

Pentru prima fază a transformării sunt necesari 2-3 ani, în cazul în care pe ambele nivele recomandate transformarea începe simultan. În 4-5 ani procesul de schimbare poate fi realizat cu succes.

Resurse implicate

Modificările propuse nu necesită resurse suplimentare, cu excepția consultării experților externi în prima fază. Programele noi pot fi finanțate prin re proiectarea, regruparea bugetului, iar îmbinarea și extinderea competențelor profesionale pot fi gestionate din cadrul bugetului personalului.

9.4.2. Validarea paradigmei de economie a cunoașterii

Motivare

Trebuie să pornim de la faptul că, în contextul actual și cel așteptat al tendințelor de globalizare și IT, fără un program județean e-cultural bine gândit, valorile culturale existente (să nu menționăm valorile neexplorate) nu pot fi valorificate. Formele actuale de exploatare nu sunt capabile să contribuie în mod semnificativ la consolidarea competitivității regionale. Un program e-cultural complex poate multiplica atractivitatea regiunii. În același timp, poate constitui o cale de ieșire din capcană: rolul componentelor culturale în construirea identității locale sau regionale, este unul introvertit. Un program complex e-cultural permite progresul în ceea ce privește construirea identității regionale.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Pachetul de program este legat de obiectivele strategice II. și III, dar poate avea un rol important, semnificativ în implicarea creativilor culturali, care astăzi sunt încă excluși din sfera culturală.

Conținut

Validarea paradigmei economiei bazată pe cunoaștere în zonele rurale înseamnă creșterea competenței IT și producția de materii culturale de înaltă calitate. Formele acestuia au mai multe forme, în marea lor majoritate au caracter efemer, primitiv, din punct de vedere profesional fiind neargumentat. Există exemple pozitive, dar sunt foarte costisitoare și producția de conținut cultural este foarte lentă.

Restanța curentă poate fi gestionată prin programe –pilot dinamice, orientate spre obiective, care pot genera fenomene similare prin bunele practici în regiune. O parte din acestea sunt programele transferului de cunoștințe extraregionale, în cadrul cărora o parte din actorii culturali pot însuși tehnicile și metodele a managementului cultural conform normelor UE. Acestui program se poate anexa un alt program, cu scopul de a dezvolta o bază a transferului de cunoștințe în cadrul unei instituții, care poate furniza în viitor servicii intraregionale de transfer de cunoștințe.

Lansarea producției de materii culturale pe baza paradigmei economiei de cunoaștere se poate realiza începând cu câteva tematici bine definite, cel mai important element fiind viteza, creativitatea și reprezentarea profesională. Pentru a atinge obiectivele este indicată atragerea de resurse UE, iar ca model se poate experimenta și cu adaptarea de bune practici, deja aplicate în regiuni similare.

Programe similare

- Reînnoirea metodelor și tehnicilor managementului cultural
- Dezvoltarea unui centru regional metodologic și de transfer de cunoștințe

- Program e-cultural județean: producție de conținut cultural
- Elaborarea unui suport e-learning regional care sprijină perfecționarea în mod continuu
- Program virtual de construcție spațiu
- Program Facebook coordonat la nivel județean

Rezultate anticipate

Acest pachet de program va avea rezultate imediate după lansare, iar în cazul existenței unei versiuni în limbi străine, se va multiplica gradul de cunoaștere a regiunii. Cel mai important efect ar putea fi – în cazul unui management potrivit - generarea procesului producției de materii culturale în regiune.

Actori participanți

Inițiativele de acest fel sunt încetinite de experții și profesioniștii culturi care s-au socializat înaintea răspândirii IT. De aceea, este practic de a lucra în aceste programe în mod special cu tineri. Este nevoie și de implicarea specialiștilor, care elaborează „practici dezvoltate de producție,, care trebuie doar aplicate. Pentru aceste programe trebuie elaborate planuri de afaceri și economice, chiar dacă nu au fost concepute ca programe generatoare de venit. Programele pot fi conectate cu reprezentanții editurilor, cu organizațiilor interesate de reprezentarea operelor de artă (specialiști în design), creativii culturali.

Termen propus

Elaborarea bazei profesionale și crearea resurselor necesare pentru producția de materii culturale necesită 2-3 ani. Procesul transferului de cunoștințe și înființarea unui centru poate fi organizat într-un an.

Resurse implicate

Este necesară identificarea resurselor UE pentru elaborarea unui program de producție de materii culturale. Costurile procesului de producție a materiilor culturale și a dezvoltării unui centru pot fi finanțate din resursele și proiectele instituțiilor județene

9.4.3. Crearea sinergiilor dintre domenii, instituții și competențe

Motivare

Actorii de față a sistemului cultural – cu puține excepții – apreciază cultura ca un segment individual, care are un statut aparte, pe lângă celelalte segmente, și care necesită un tratament specific. Această abordare și practică aferentă blochează sistemul cultural de la cooperarea cu alte sectoare (de ex. actorii din sfera culturii își pot imagina o colaborare cu actorii economiei doar condiționat de un sprijin financiar, iar domenii ca designul și moda nu sunt considerate ca părți a sistemului cultural, din punctul de vedere a actorilor culturali, etc.).

Fără crearea sinergiilor între diferite sectoare și între diferite aptitudini profesionale nu putem obține ca ansamblul cultural să fie agentul activ al competitivității și a modernizării regionale. Sistemul politicii de specialitate al UE necesită sinergie. Fără crearea acestor sinergii, în perioada următoare nu vom fi în măsură să accesăm fonduri UE semnificative.

În cele din urmă, cel mai important lucru: reînnoirea sistemului – pe baza cunoașterii fenomenelor în urma analizei de situație - poate fi efectuată numai prin îmbinarea cu alte sectoare, și competențe.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Formarea sinergiilor, îmbinarea diferitelor arii de expertize și competențe profesionale servesc în primul rând schimbarea rolului ansamblului cultural la nivel regional. Crearea

sinergiilor în același timp este și o condiție, fără de care îndeplinirea obiectivelor strategice nu este posibilă (vezi: creșterea atractivității, construcția de destinație și orientare spre inovare).

Conținut

Primul grup al posibilităților de sinergie poate însemna îmbinarea în perechi a diferitelor zone. Acest lucru pare a fi necesar, deoarece deschide calea în fața politicilor și practicilor de dezvoltare, dar în același timp această colaborarea minimă este necesară pentru ca actorii sistemului cultural să se familiarizeze cu această practică. Există posibilități de a colabora în următoarele domenii (nu în ordinea importanței):

Cultura și dezvoltarea întreprinderilor, cultura și turismul, cultura și gastronomia, cultura și educația, cultura și cultele, cultura și dezvoltarea regională (microregiunile sau grupurile LEADER), cultura și arhitectura (inclusiv peisagistică), cultura și natura, cultura și comunicațiile (relații publice) etc.

Al doilea grup al posibilităților de sinergie pot însemna acele programe, în cadrul cărora pot fi îmbinate nu doar două, ci mai multe domenii de expertiză. Propunerile privind implementarea strategiei vor conține proiectele similare, cu scopul de a se testa în mod real aceste forme de colaborare.

Al treilea grup al posibilităților de sinergie înseamnă îmbinarea competențelor profesionale. Acest lucru poate apărea în proiectele comune, discutate în paragraful precedent, dar poate apărea și în domenii importante, cum ar fi proiectarea strategică în ansamblul cultural sau în activitatea sistematică de evaluare și monitorizare. (Evaluările în acest moment sunt realizate de membrii ansamblului cultural, și acest lucru acordă o legitimare a modelului actual, și nu sprijină reforma structurală).

Crearea sinergiei între diverse domenii ce țin de competența profesională este de fapt o încercare de a reforma ansamblul cultural. În acest domeniu se poate testa dacă actorii sistemului sunt dispuși sau nu la asimilarea unor noi competențe, și totodată acest tip de sinergie este necesar pentru ca ansamblul cultural să devină un actor important în procesele politicilor de dezvoltare.

Programe similare

- Construirea unor clustere care sprijină colaborarea strategică, pe bază de proiecte și intersectoriale
- Alcătuirea cadrelor sinergiilor între competențe (de ex. formarea economică a experților culturale, etc.)
- Crearea unui consiliu strategic județean intersectorial
- Programe de colaborare intersectorial (Cultură – Educație, Cultură – Culte, Cultură – Turism, etc.)

Rezultate anticipate

Prin organizare și introducerea sinergiilor între diversele domenii și competențe, pe termen scurt va re poziționa ansamblul cultural din punctul de vedere al structurii și a funcționalității. Totodată, prin colaborarea diverșilor actori, va genera un nou tip de produs cultural. Și nu în ultimul rând, un rezultat important va fi, dacă prin aceste sinergii se pot include în ansamblul cultural acei actori din segmentul creativ, care până acum activau în afara ei.

Actori participanți

Dintre segmentele prezentate (economie, educație, comunicare, etc.) trebuie invitate la colaborare, cei care prin activitatea lor (presă, edituri) sau scopul lor primordial (educație, biserică, etc.) sunt legați de cultură. Ulterior, prin succesul proiectelor, acest cerc poate fi extins. O sarcină separată va fi integrarea actorilor din sectorul creativității. Accentul este pe dezvoltarea colaborărilor pe bază de domeniul de interes și nu pe cele formale.

Termen propus

Formarea și funcționarea sinergiilor între domenii și competențele profesionale este un proces de durată. După cum am indicat în subcapitolul Propuneri de Implementare, primul pas trebuie să fie inițierea unor proiecte intersectoriale, pentru ca actorii ansamblului cultural să

poate ieși din rolurile actuale de elită. Programe de colaborare pot fi demarate imediat, dar scopul principal este stabilizarea colaborării. Stabilirea unor structuri de sinergie - efectivă și care se auto-susțin - necesită un interval de 3-4 ani.

Resurse implicate

Pornirea proceselor de sinergie are un rol real în atragerea resurselor, și datorită faptului că astfel actorii sectorului economic pot ieși din rolul lor static de sponsor. Totuși, combinarea diferitelor domenii va facilita creșterea energiilor sociale și capacităților endogene, care pot fi integrate în sistemul cultural. Creșterea nivelului de atragere a resurselor UE este sporită de noile viziuni de dezvoltare rurală, economie și marketing.

9.4.4. Sprijinirea consumului cultural conștient

Motivare

În ultimele două decenii, studierea consumului de cultură și a practicilor aferente a fost neglijată. Procesele sociale legate de acest segment sunt astăzi necunoscute, această tematică nu face parte din politicile de dezvoltare locale sau regionale. Având în vedere faptul că consumul cultural este un factor determinat al calității vieții, fără acest lucru modernizarea și competitivitatea regională nu se poate realiza. Prima și cea mai importantă sarcină este tematizarea la nivel profesional, public și decizional a fenomenului cultural și consumului cultural, accentuând că este un factor important al coeziunii regionale.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Acest pachet de program este în strânsă legătură cu obiectivul strategic III. În mod indirect încurajează și reforma instituțională.

Conținut

Trebuie elaborate și aplicate în cadrul programului acele soluții care moderează diferențele esențiale la accesul către valorile culturale, și cele care cresc egalitatea de șanse. Ca prim pas este absolut necesară alcătuirea unei imagini clare despre practicile consumului cultural și a relației sale cu condițiile financiare și mentale, printr-un studiu realizat la nivelul gospodăriilor, regiunilor și grupurilor sociale.

Al doilea pas în mod necesar va fi elaborarea unor serii de programe, care inter-conectează actorii implicați, tematizând și încurajând pe mai multe nivele și pe mai multe domenii, respectiv în mod direct și indirect, consumul cultural de calitate

Programe similare

- Programe tematice anuale care promovează consumul conștient de cultură
- Programe pentru stimularea creării de produse culturale
- Un program pentru egalitatea de șanse a categoriilor dezavantajate
- Concursuri și programe culturale
- Programul Întreprinzători pentru cultură
- Programul pentru monitorizarea consumului cultural
- Programul Ambasadorul cultural al județului

Rezultate anticipate

Trebuie acceptat faptul că aceste tipuri de programe vor avea rezultate măsurabile doar pe termen mediu. Pe baza situației actuale sunt considerate rezultate importante dacă reușim să menținem nivelul consumului cultural la nivelul actual. Totodată vorbim despre programe multifactoriale, care sprijină redefinirea și extinderea conținutului ansamblului cultural actual, pe domenii care nu sunt străine nici pentru actualii specialiști din instituții.

Actori participanți

Acest pachet de programe va fi unul de succes, dacă de pe urma activităților de tematizare și organizare, preocuparea cu consumul cultural va deveni o mișcare socială .

Acest lucru necesită îmbinarea diverșilor actori sociali, a diverselor activități și competențe. Pe lângă cooperarea dintre experții și creatorii culturali parteneriatul trebuie să facă loc și pentru antreprenorii producători de produse culturale (de ex. editori), mass-media electronică și tipărită, respectiv cunoștințelor profesionale de dezvoltarea conținuturilor, și în mod special școlilor etc.

Termen propus

Organizarea și pregătirea programelor necesită 1-2 ani, iar după elaborarea modelelor de programe acest tip de activitate profesională poate fi prestată în continuu.

Resurse implicate

Programul poate fi implementat cu resurse regionale.

9.4.5. Consolidarea proceselor de construire a destinației

Motivare

Acest domeniu, în zilele noastre, poate fi caracterizat prin dualitate. Programele și evenimentele care au ca scop creșterea atractivității la nivel local și crearea de destinații nu pot fi considerate de natură culturală, iar programele locale culturale nu contribuie într-un mod explicit la procesul de creare a destinațiilor. Între procese există o suprapunere de conținut, totuși cele două activități au scopuri și narațiuni diferite. Paralelismul organizațional și conceptual/de reprezentare (dezvoltare locală vs. programe culturale) conduce la numeroase oportunități neexploatate, în același timp paralelismul generează costuri suplimentare semnificative. Acest gen de proces poate fi observat atât la nivel local și județean, cât și în

cazul evenimentelor speciale. Pe lângă acestea la nivelul întreprinderilor și programelor turistice procesul de creare a destinației se desfășoară în mod haotic cu numeroși participanți.

O altă problemă este faptul că ”managementul” evenimentelor și site-urilor culturale valoroase nu se conectează în programul de creare a destinațiilor. Din situația prezentată rezultă, că în principiu trebuie schimbată poziția elementelor legate de cultură, și este nevoie de introducerea ei în programele și politicile de dezvoltare. Nu este suficient să spunem despre un site, eveniment, valoare culturală că „există”, „reprezintă valoare”, „o sprijinim” etc. Aceste elemente trebuie introduse în procesele complexe, care sunt relevante în procesul de valorificare a unei localități, micro-regiuni sau regiuni.

Încadrarea în obiective strategice și operative

În cazul în care elementele din sistemul cultural pot fi introduse cu succes în procesul de creare a destinației, această activitate contribuie într-un mod semnificativ la realizarea obiectivelor strategice nr 1 și 2 (integrarea culturii în procesele de dezvoltare și consolidarea sistemelor de identitate).

Conținut

Pachetul de programe propus inițiază, ca în modul de vizualizare a sistemului cultural să fie integrate sarcinile legate de crearea destinației, fie că este vorba despre o localitate, un eveniment, un produs sau o valoare culturală. Acest lucru poate avea succes în cazul în care, conceptele și metodele de creare a destinației sunt în concordanță cu politicile de dezvoltare actuale a unei localități sau regiuni. Valorile culturale și evenimentele prioritare trebuie tratate ca un program separat în activitățile de creare a destinației. Se recomandă alcătuirea unui grup de lucru ad-hoc cu scopul de a organiza și a regândi activitățile respective, care pregătesc un set de recomandări profesionale pentru actorii implicați în domeniul culturii și în politicile de dezvoltare. Deoarece aceste măsuri sunt strâns legate de formarea identității regionale, și de procesul accentuat de autodefinire din ultimii ani, ar fi avantajos ca fundamentarea profesională a creării destinațiilor să mobilizeze resurse la nivelul decizional județean și de consolidare interjudețeană.

Elementele culturii reprezintă o rezervă importantă, care este încă neexploatăată (de exemplu legendarul Ținutului Secuiesc, Manualul de istorie, inițiative bazate pe web).

Programe similare

- Programul local de creare a destinației
- Programul dedicat site-urilor culturale distinse
- Program de marketing al produselor la nivel județean
- Programul cultură în mass-media
- Programul galeria de portretelor culturale
- Program de prezentare culturală

Rezultate anticipate

Despre rezultate în procesul de consolidare a atractivității și de creare a destinației, se poate vorbi doar în cazul în care este creată posibilitatea desfășurării proceselor de sinergie, iar integrarea sistemului culturii în politicile de dezvoltare va deveni ireversibilă.

Dacă aceste două condiții sunt îndeplinite, rezultatele se produc într-un ritm adecvat politicilor de dezvoltare regională endogenă (de ex. Evoluția Produsului Secuiesc).

Actori participanți

Acest program necesită adăugarea cunoștințelor profesionale, iar aceasta poate fi rezolvată prin importarea cunoștințelor, și nu presupune o activitate din partea experților externi. Punctul de plecare poate fi cooperarea între experții, profesioniștii în domeniul turismului/economiei și în domeniul marketingului, care creează condițiile profesionale, organizatorice și necesare pornirii angajaților în sistemul cultural. Având în vedere noutatea sarcinilor, pentru dezvoltarea și lansarea primelor programe de modele este neapărat necesar sprijinul acordat din partea autorităților județene.

Termen propus

Consolidarea atractivității și crearea destinației reprezintă un proces continuu, similar cu procesele din domeniul politicii de dezvoltare. Această sarcină nu ar trebui să fie rezolvată prin evenimente și acțiuni ocazionale, este strâns legată de oportunitățile oferite de tehnologia informației. Lansarea și fundamentarea procesului, introducerea și adaptarea profesională a cunoașterii necesare în regiune, dezvoltarea de bune practici necesită 2-3 ani.

Resurse implicate

În acest domeniu, pe lângă conectarea capacității endogene este necesară atragerea actorilor economici și implicarea fondurilor UE (pentru pregătirea proiectelor) potrivit modelelor de proiecte de imagine deja existente.

9.4.6. Lărgirea cantității și gamei produselor culturale regionale

Motivare

În zilele de azi în regiunea noastră există o situație deosebită, resursele regionale sprijină conținutul cultural (cu excepția evenimentelor) numai dacă producătorul conținutului se află la dispoziția susținătorului. Cel care nu este angajat al instituțiilor aflate în susținerea autorităților locale nu obține finanțarea pentru creație. Pentru acesta rămâne finanțarea proprie sau proiecte obținute din surse externe. Această practică de finanțare internă valabilă în cerc strâns se referă doar la aceia care pot produce conținuturi culturale, în acest mod marea parte a potențialului profesional-artistic disponibil în regiune va rămâne neexploată.

Această abordare și practică trebuie să fie schimbată cât mai repede posibil, deoarece dinamizarea energiilor creatoare din regiune, expansiunea ofertei și creșterea cantității produselor culturale au efecte benefice asupra valorilor economice și contribuie la generarea de noi locuri de muncă.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Programul se potrivește în mod direct în obiectivul strategic nr. I, iar într-o mica măsură în obiectivul nr. IV.

Conținut

Proiectarea și lansarea cu succes a programului presupune introducerea registrului producătorilor de produse culturale despărțite pe tipuri de produse. Ar fi utilă dezvoltarea unui model de sprijinire, care se referă la câțiva creatori anual, iar selecția se face pe baza ofertei publice. Pe lângă sprijinul financiar acordat anumitor persoane sau creații ar fi mult mai semnificativă și utilă folosirea practicilor pe baza platformelor IT, iar cheltuielile nu sunt mari. Un exemplu tipic este expoziția virtuală. Un alt pas important poate fi, dacă programele județene cu legitimitate profesională și instituțională corespunzătoare creează și asigură funcționarea cadrului de cooperare între grupurile alcătuite din actori economici, creatori și consumatori culturali. Acest fapt – bazat tot pe tehnologii IT – înseamnă un pas înainte în simpla practică a sponsorizării, și în mod indirect, ambele părți pot profita de ea. În acest program sunt incluse acțiunile și evenimentele care asigură acces la produsele culturale în formă redusă, și care pot fi extinse la grupuri sociale defavorizate sau la școli.

Programe similare

- Program de produse culturale
- Program pentru dezvoltarea evenimentelor culturale
- Programul public de bursă pentru creatori
- Tabere de vară pe teme culturale pentru tineri
- Program pentru multiplicarea produselor
- Program cultural de citire

Rezultate anticipate

Rezultatul cel mai important al programului constă în creșterea numărului produselor culturale, și în extinderea gamei produselor. În același timp ajută la schimbarea convingerii ideologice curente, care susține ideea potrivit căruia cultura este un domeniu „subvenționabil”, și în general susținerea culturii depinde de asumarea atribuțiilor de către actori externi (autoritate locală, ministere, antreprenori, populație) și nu de actorii din domeniul culturii.

Actori participanți

Grupul și numărul participanților depinde de modalitatea și de măsura lansării proceselor sinergice, de reușita utilizării elementelor resurselor județene disponibile (comenzi, proiecte etc.), precum și de reușita elementelor accesului liber și al concurenței profesionale. Elementul esențial al pachetului de program constă în încercarea de a integra cât mai mulți actori, fie că este vorba de producerea sau consumarea produselor culturale.

Termen propus

Organizarea pachetului de programe necesită 1-2 ani, după care pachetul va fi diversificat în funcție de interesele participanților – pe lângă un management și monitoring minim - și procesul va deveni auto-susținător.

Resurse implicate

Programul va putea fi sprijinit din resurse regionale.

9.4.7. Încurajarea și gestionarea proceselor inovatoare și creative

Motivare

Datorită a doi factori în sistemul cultural procesele creative și inovatoare au un rol minor. Primul factor: cultura tratează actorii din sectorul creativ ca și actori din afara sistemului,

produsele lor nu sunt considerate ca produse culturale. Aici se poate include designul, domeniul publicității, moda, aplicații grafice și vizuale bazate pe IT (video, filme de scurt metraj), formarea spațiului, arhitectura (design interior), dezvoltarea imaginii și alte domenii. Este vorba despre domenii creative, inovatoare și dinamice, care deocamdată sunt străine de vizualizările culturii regionale, iar puterea lor economică și de mobilizare este semnificativă și sunt strâns legate de indicatorii de stil de viață și de calitate. Integrarea acestor domenii, prin cultură, în sistemul de planificare și implementare a politicilor de dezvoltare este un pas important.

Rolul modest al componentelor inovatoare și creative rezultă din faptul că în regiunea noastră sistemul culturii în sine este bazat pe abordări conservatoare, primește un rol mult mai evidențiat efortul privind conservarea valorii și stării actuale, decât tendința spre inovare. Printre altele, acest lucru se datorează faptului că sistemul culturii nu se adaptează la politicile de dezvoltare. În regiunile rurale este greu de imaginat, realizarea unui model competitiv, lipsită de creativitate și inovație.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Programul se încadrează în mod direct în obiectivul strategic numărul patru, iar implementarea lui cu succes are un efect benefic asupra întregului sistem.

Conținut

Programul este alcătuit din două module principale. Primul este integrarea actorilor creativi și inovativi în sistem, iar al doilea stimularea programelor creative și inovative. Actorii din domeniul creativ și inovativ din regiune au apărut într-un număr semnificativ, dar până acum nu au fost luați în evidență din punctul de vedere al sistemului și al dezvoltării culturii. Domeniile tipice sunt: design, publicitate, grafică, modă, grafice aparținând mass-mediei, crearea de spații publice, arhitectură, monumente istorice, imaginea localității, dezvoltarea imaginii, produse culturale etc.

Modulul al doilea înseamnă dezvoltarea și vizualizarea profesională ale atelierelor, evenimentelor, inițiativelor și produselor creative și inovative. Prin apariția instrumentelor

IT, în acest domeniu, începe un nou capitol care oferă o posibilitate creatorilor fără diplomă (de exemplu arta fotografiei, grafica pe computer, filmări, crearea modei, etc.)

Un alt domeniu important – mulțumit sectorului IT – este posibilitatea de publicare profesională, care consolidează rolul dinamizator al creațiilor inovative și creative. (Acest domeniu este strâns legat de pachetul de programe privind crearea destinației în regiune, din care încă mai lipsesc soluții, practice creative și inovative).

Programe similare

- Programul pentru dezvoltarea spațiilor comunitare publice
- Programul privind integrarea noilor domenii în sistemul culturii (de ex. design, publicitate, imagine / managementul renumelui etc.)
- Programul cultural pentru sprijinirea talentelor
- Programul pentru ateliere creative și produse creative

Rezultate anticipate

Implicarea actorilor și produselor creative și inovative în sistemul cultural oferă posibilitatea dinamizării.

Acest lucru apare nu numai în extinderea creativității, de asemenea apare și în capacitatea de management și eficiență economică, pentru că actorii din sectorul creativ, în majoritatea cazurilor sunt și actorii pieței.

Poate fi considerat un rezultat faptul că implicarea actorilor creativi și inovativi va extinde semnificativ cercul actorilor din domeniul culturii, și nu în ultimul rând gama produselor culturale. Apariția creativității și al inovației va sprijini schimbarea practicilor caracterizate prin lentitudine și lipsită de imaginație.

Actori participanți

Implicarea actorilor creativi și inovativi poate avea succes în cazul în care se conectează cu implicarea actorilor din domeniul comunicației și a economiei. Nu putem spune că, în această zonă rurală este posibilă dezvoltarea sectorului cultural în termen scurt, dar prin conectarea actorilor enumerați procesul de creare a autodefinirii din regiune poate fi consolidat și dinamizat într-o măsură semnificativă.

Termen propus

Adaptarea proceselor creative și inovative din regiune similar cu politicile de dezvoltare, este un proces continuu. Variaza în mod semnificativ în funcție de posibilitățile oferite de tehnologia informației, de procedurile și instrumentele noi.

Fundamentarea profesională și lansarea procesului, introducerea și adaptarea profesională a cunoașterii necesare în regiune, dezvoltarea de bune practici necesită 2-3 ani.

Resurse implicate

Capacitățile endogene introduse de către actori, precum și proiectele UE. Organizarea și lansarea cu succes proiectelor de modele necesită resurse județene.

9.4.8. Participarea pe piața muncii

Motivare

În acest domeniu primul pas ar trebui să fie schimbarea atitudinii. Instrumentul schimbării poate fi un model de program, care demonstrează actorilor din domeniul cultural din regiune într-un mod semnificativ și perceptiv, faptul că, cultura nu numai cheltuiește banii, nu este numai un sistem subvenționabil, nu este numai o valoare simbolică/ideologică costisitoare într-o comunitate. Un astfel de model poate fi dezvoltat, în cazul în care actorii din domeniul culturii și economiei, dezvoltă programe potrivit unor interese reciproce. Dezvoltarea formelor sinergice este o condiție fundamentală pentru mișcarea din starea actuală de pasivitate, bazată pe așteptarea finanțării spre direcția rolului de piață a muncii. În zilele

noastre există multe exemple pentru acest lucru, dar aplicarea lor la nivel regional nu se întâmplă, pentru că sistemul cultural este de natură conservatoare.

Încadrarea în obiective strategice și operative

Acest pachet de programe se conectează la schimbarea rolului sistemului cultural.

Conținut

Este o sarcină nouă și dificilă, dar conectarea sistemului cultural cu politicile de dezvoltare, precum și valorificarea criteriilor economice evidențiază problemele legate de piața forței de muncă (legate de crearea a locurilor de muncă). Asta în fond nu înseamnă creșterea numărului lucrătorilor ca profesioniști în sistemul cultural, ci crearea de locuri de muncă în domeniile sinergiei.

Integrarea noilor domenii creative în sistemul cultural, sincronizarea programelor de dezvoltare rurală cu aspectele culturale (de ex. network-ul de valorificarea produselor), cooperarea cu actorii din domeniul turistic, schimbarea practicii de sponsorizare actuală, practicarea producției produselor și prezentarea lor profesională pot fi domenii, care au capacitatea de a genera locuri de muncă pe termen mediu.

Programe similare

- Dezvoltarea structurilor de valorificare a produselor
- Dezvoltarea sistemului de finanțare strategică
- Fondul Județean Cultural

Rezultate anticipate

Funcția de creare a locurilor de muncă se va realiza numai în cazul în care sistemul cultural se va schimba atât structural cât și funcțional, și sistemul se integrează în politicile de dezvoltare regională.

Actori participanți

Actorii economici, actorii creativi și inovativi, actorii din domeniul politicii de dezvoltare, experții din sectorul IT.

Termen propus

În cazul schimbării sistemului cu succes putem vorbi despre rezultate măsurabile pe termen de 3-5 ani.

Resurse implicate

Sistemul schimbat poate fi numit capacitate endogenă și are potențialul de a crea locuri de muncă. Sursele de proiecte în acest domeniu de obicei nu prea au succes, deoarece actorii implicați în programe se concentrează numai pe îndeplinirea cu succes a atribuțiilor legate de proiect.

Tabelul domeniilor de dezvoltare și a programelor

DOMENII DE DEZVOLTARE, PACHETE DE PROGRAME	PROGRAME
1. Reformă instituțională structurală și funcțională	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Formarea funcțiilor de prestare, furnizare/management • 1.2. Formarea sistemului intern de calitate • 1.3. Construirea sistemului instituțional și de monitorizare • 1.4. Un model intern nou pentru proiecte : subvenții după componenți de sustenabilitate • 1.5. Construirea cadrului managementului de proces și distribuirea în cadrul instituției
2. Validarea paradigmei de economie a cunoașterii	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Reînnoirea metodelor și tehnicilor managementului cultural • 2.2. Dezvoltarea unui centru regional metodologic și de transfer de cunoștințe • 2.3. Program e-cultural județean: producție de materii culturale • 2.4. Elaborarea unui suport e-learning regional care sprijină perfecționarea în mod continuu • 2.5. Program Facebook coordonat la nivel județean
3. Crearea sinergiilor între competențe, instituții și sectoare	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Construirea unor clustere care sprijină colaborarea strategică, pe bază intersectoriale și de proiecte • 3.2. Alcătuirea cadrelor sinergiilor între competențe (de ex. formarea economică a experților culturali, etc.) • 3.3. Crearea unui consiliu strategic județean intersectorial • 3.4. Programe de colaborare intersectorial (Cultură – Educație, Cultură – Culte, Cultură – Turism, etc.)
4. Sprijinirea consumului cultural conștient	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1. Programe tematice anuale care promovează consumul conștient de cultură • 4.2. Un program pentru egalitatea de șanse a categoriilor dezavantajate • 4.3. Competiții culturale, concursuri, mișcări • 4.4. Programul Antreprenori pentru cultură

	<ul style="list-style-type: none"> • 4.5. Programul pentru monitorizarea consumului cultural • 4.6. Programul Ambasadorul cultural al județului
5. Consolidarea proceselor de construire a destinației	<ul style="list-style-type: none"> • 5.1. Programul local de creare a destinației • 5.2. Programul dedicat site-urilor culturale distinse • 5.3. Program de marketing al produselor la nivel județean • 5.4. Programul cultură în mass-media • 5.5. Programul Galeria portretelor culturale
6. Lărgirea cantității și gamei produselor culturale regionale	<ul style="list-style-type: none"> • 6.1. Programul : motivarea creării de produse • 6.2. Crearea unor evenimente culturale speciale • 6.3. Programul public de bursă pentru creatori • 6.4. Tabere de vară culturale pentru tineri • 6.5. Program pentru multiplicarea produselor
7. Încurajarea și gestionarea proceselor inovatoare și creative	<ul style="list-style-type: none"> • 7.1. Programul pentru dezvoltarea spațiilor comunitare publice • 7.2. Programul privind integrarea noilor domenii în sistemul culturii (de ex. design, publicitate, imagine / managementul renumelui etc.) • 7.3. Programul cultural pentru sprijinirea talentelor • 7.4. Programul pentru ateliere creative și produse creative
8. Participarea pe piața muncii	<ul style="list-style-type: none"> • 8.1. Dezvoltarea structurilor de valorificare a produselor • 8.2. Dezvoltarea sistemului de finanțare strategică • 8.3. Fondul Județean Cultural